

at kunne være en Grund imod Lovens Bestemmelser. Med Hensyn til den sidste Passus i det 2det Punktum, som ansees for overflødig, saa troer jeg ogsaa nok, at det impliciter ligger i det første Punktum, at Udeblivelsen fra Proven uden bevislig uoversindelig Forskintring medfører Fritagelsens Dphor; men det er ikke overflødigt overhovedet i en Lov bestemt at indtale, hvad der ikke ganske ligefrem, men kun ved en Slutning er givet veri. Med Hensyn til Paragraphens sidste Punktum skal jeg bemærke, at dette netop refererer sig til det, som jeg før vilde have tilladt mig at antyde. Her staaer nemlig „efter det syldte 12te Aar“; dette refererer sig vistnok til en tidligere Bestemmelse i den sidste Paragraph, hvor der stod „det 14de Aar“, som nu er forandret til det 15de. Man var gaaet ud fra den Forudsætning, at, naar en Fritagelse indrømmedes efter det syldte 12te Aar, altsaa naar der kun var 2 Aar tilbage af hele Skoletiden, saa vilde det, naar det viste sig ved Proven, at Børnene vare utilstrækkeligt forberedte, blive vanskeligt igjen at faae det oprettet, da Tiden vilde være saa kort, at en saadan Forsømmelse ikke mere kunde indhentes. Det var med Hensyn dertil, at jeg vilde henvise til den sidste Paragraph. Da dette nu er forandret, saa troer jeg, at denne Bestemmelse i det Væsentlige har tabt sin Betydning. Skulde den have samme Betydning, saa maatte der i ethvert Tilfælde være anført s. Ex. det 13de Aar; men Udvalget har ladet dette staae, for saameget som muligt, blot med den ene af mig antydede Forandring, at lade Lovforslaget komme frem i den samme Form, i hvilken det var vedtaget af Landstinget, og i hvilken Form det ogsaa sandt Kultusministerens Bisald.

J. N. Hansen: Til hvad der er anført af den sidste ærede Taler, skal jeg bemærke, at han ikke ganske har opfattet, hvad jeg ytrede med Hensyn til den Sætning, jeg sandt altfor streng. Den ærede Rigsdagmand meente, at jeg havde sagt, at, naar det ved de følgende Examina i Skolen godtgjordes, at Børn af Forældre, som paa anden Maade end i den offentlige Skole sørgede for deres Underviisning, vel til en Tid besaantes utilstrækkeligt

underviste, men senere aflagde Prøve paa, at de havde indhentet det Forsømte og erhvervet sig saadanne Kundskaber, man kunde forlange i deres Alder, saa burde der gives dem Fritagelse for at besøge Skolen; men jeg har sagt, at det maatte være muligt, at de igjen kunne fritages; det er noget ganske Andet end at sige, at Fritagelse senere skal gives. Efter som Sætningen staaer, er det umuligt at fritage saadanne Børn for Skolegang, og det er det, jeg anseer for altfor strengt; thi det udelukker, at man i de enkelte Tilfælde, hvor der dog kan være overveienende Grunde derfor, kan give dem en saadan Fritagelse.

Med Hensyn til hvad der er anført om det sidste Punktum, skal jeg blot tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at den offentlige Examen, hvortil Børnene ere forpligtede til at møde for at prøves, afholdes halvaarligen, saa at det kun er et Halvaar, hvorom der kan være Spørgsmaal.

Da de Medlemmer af Udvalget, der hidtil have yttret sig om disse tvende Sætninger, have været enige i, at der ikke kunde være nogen sær Betænkelighed ved at lade dem udgaae, saa forekommer det mig, at man maa være berettiget til at slutte, at der fra den vedkommende høitagtede Ministers Side ikke vil lægges en saadan Vægt paa disse tvende Sætninger, at de skulde have den allermindste Indflydelse paa Forslagets Dphøielse til Lov.

Jørgensen: Jeg skal blot tillade mig at bemærke, at jeg anseer det for meget ussælsomt, at disse 2 Punktummer i Paragraphen falde bort; det kan nemlig meget let indtræffe, at Børn, som første Gang prøves ved Examen, findes ikke at være saa dygtige, som de i Skolen, hvor der findes en dygtig Skolelærer, vilde findes at være, især naar der ved Examinationen ikke tages tilbørligt Hensyn til, at de hjemme have været underviste paa en anden Maade. Jeg har selv nogen Erfaring i den Henseende og veed, at, naar man saaledes hører Børnene i en Skole, og navnlig Læreren selv katechiserer med dem, kan det meget ofte skee, at de Børn, der have søgt Skolen, synes at beståde flere Kundskaber end de hjemmeunderviste, hvorimod det paa